2.2.4. Sisejulgeolek ja elanikkonnakaitse juhtimise erisused

KORKS-i üldise kriisijuhtimise kõrval ei teki eraldi ühtset „sisejulgeoleku käsuliini" klassikalises hierarhilises mõttes, kuid riigikaitselise kriisiolukorra ajal ei toimi sisejulgeoleku valdkond ka täielikult killustatult. Sisejulgeoleku asutused (eelkõige Politsei- ja Piirivalveamet, Kaitsepolit-seiamet ning Päästeamet) jätkavad eriseadustest ning KORKS-st tulenevate ülesannete täitmist, kuid nende tegevus seotakse kriisiolukorras ühtseks tervikuks Vabariigi Valitsuse ja siseministri juhtimisel ning Siseministeeriumi koordineerimisel.

See lähenemine on kooskõlas Eesti julgeolekupoliitika aluspõhimõtetega ning varasema erakorralise seisukorra õiguse loogikaga, kus sisekaitseülesannete koordineerimine koondus sisekaitseülema institutsiooni kaudu. Kuigi KORKS sellist ametikohta enam otseselt ei sätesta, täidab sisekaitseülesannete strateegilise koordineerimise rolli riigikaitselise kriisiolukorra ajal sisuliselt Siseministeerium siseministri juhtimisel, tagades sisejulgeoleku asutuste tegevuse ühtsuse ja prioriteetide kooskõla.

Riigikaitselise kriisiolukorra ajal kaitseb KORKS muu hulgas PPA ja KAPO operatiivse juhtimise iseseisvust sellega, et Kaitsevägi saab neile kui lahendavale valitsusasutusele § 44 korralduse anda üksnes vastava asutuse juhi nõusolekul.

Päästeametil on eraldi seadusest tulenev roll elanikkonnakaitses: sõltumata kriisiolukorra olemusest on Päästeamet elanikkonnakaitse tegevuste puhul kriisiolukorra lahendamise eest vastutav asutus ning koordineerib nende tegevuste õigeaegset rakendamist.

Seetõttu kujuneb riigikaitselises kriisiolukorras s koordineeritud tegevused järgmiste osapoolte vahel, mille käigus:

1. Kaitsevägi tegutseb sõjalise käsuliini alusel riigi sõjaliseks kaitseks;
2. Siseministeerium koordineerib siseministri juhtimisel sisejulgeoleku asutuste tegevust ja prioriteete;
3. PPA ja KAPO täidavad oma pädevusse kuuluvaid ülesandeid operatiivselt ja iseseisvalt;
4. Päästeamet juhib elanikkonnakaitse tegevusi;
5. teised asutused täidavad neile määratud ülesandeid.

Neid tegevusi ühendavad Vabariigi Valitsuse määratud eesmärgid ja prioriteedid, peaministri koordineeriv roll ning KORKS-is sätestatud koostöö- ja juhtimiskorraldus.

Viimati uuendatud 24.09.2026